શ્રી સામાયિક વ્રત.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

શ્રી જૈન સ્થાનકવાસી વિદ્યાલય તરફથી

શાહ ત્રીભોવનદાસ ગુલાબચંદ.

ગાંધી રતનચંદ પાનાચંદ.

ઠે. ભીંડીબજાર—પાટકા બીલ્ડીંગ.

મુંબાઈ.

આવૃત્તિ બીજી. પ્રત ૧૦૦૦.

સંવત ૧૯૭૮. સને ૧૯૨૧

શ્રી "વીર-શાસન" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં શા. [illegible]
કેશવલાલે છાપ્યું. ઠે. હાજાપટેલની પોળ,—અમદાવાદ.

કીંમત સદુપયોગ.

શ્રી વિદ્યાલયમાં થતાં કામકાજની યાદી.

મુંબાઇ-શ્રી જૈન સ્થાનકવાસી વિદ્યાલય એ ખાતાનો કાર્યક્રમ નીચે પ્રમાણે છે. આ ખાતાને હાલ સાતમું વર્ષ ચાલે છે.

૧ આ ખાતાની કમીટી આવક-જાવકનો હીસાબ દરવર્ષે બહાર પાડે છે. ૨. દર માસની આઠમ પાખીએ અને પર્યુષણમાં કસાઇવાડે કપાતા જીવોને છોડાવવામાં આવે છે. ૩. ધાર્મિક અભ્યાસ માટે ચોપડીઓ, ૪. પુંજણીઓ, કાજા થાળીયો મફતે આપવામાં આવે છે. ૫. અશક્ત માણસો માટે દવાની ગોઠવણ થાય છે. ૬. જીવદયા ખાતે આવતી રકમની પહોંચ મોકલી, તેની વિગત રીપોર્ટમાં લેવાય છે. ૭. પાંચ પરબી ટીપો છપાવી મોકલાય છે. ૮ વિદ્યાલયનું મકાન દિવસે ખુલ્લું રહે છે ને ધર્મ ઉપગ્રરણ અશક્ત સિવાય પાસેથી કીંમત લઇ અપાય છે. ૯. ધાર્મિક પુસ્તકો છપાવી પડતર કીંમતે અપાય છે. ૧૦. આ ખાતાને મદદ આપનારે ધર્માદા પેટી રાખી છે, તેની રકમ નામવાર જમે કરી, રીપોર્ટ દ્વારા બહાર પડે છે. આશા છે કે દાનવીર ગૃહસ્થો પોતાનો ઉદાર હાથ લંબાવી આ ખાતાને બનતી મદદ કરશો. અહીં જ્ઞાનભંડાર રૂ. ૧ાા, ઉપદેશસાગર રૂ. ૨, વૈરાગ્યશતક પુર્વાર્ધ રૂ. ૨, ઉત્તરાર્ધ રૂ. ૨ાા, ભાવનાશતક રૂ. ૧ા, જૈન સ્તુતિ ૦ાાૣ, સામાયિક-પ્રતિક્રમણ ૦ા, આત્મસિદ્ધિ ૦ા વગેરે પુસ્તકો પણ મળે છે.

લી. સેવકો.

શાહ ત્રીભોવનદાસ ગુલાબચંદ
ગાંધી રતનચંદ પાનાચંદ.

અમદાવાદમાં-પુસ્તકો છપાવવાનું ઠેકાણું--

સંઘવી વાડીલાલ કાલુભાઇ.

સારંગપુર-તળીયાની પોળ.

॥ श्री वीतरागदेवाय नमः ॥

શ્રી સામાયિક સૂત્ર

મૂળ પાઠ ૧ લો. नमोक्कारमंत्र.

નમોઅરિહંતાણું । નમો સિદ્ધાણું । નમો આયરિયાણું । નમો ઉવજ્ઝાયાણું । નમો લોએ સવ્વસાહૂણું ॥

શબ્દાર્થ પાઠ ૧ લો. નમોક્કાર.

નમો—નમસ્કાર હોજો. **અરિહંતાણું**—કર્મરૂપ વેરીના હણનાર એવા **અરિહંતને**, જેણે ચાર ઘનઘાતી કર્મ—જ્ઞાનાવરણી, દર્શનાવરણી, મોહની અને અંતરાય, ક્ષય કર્યાં તથા જેનાથી કાંઈ રહસ્ય છાનું નથી અને જે ચોત્રીશ અતિશયે તથા પાંત્રીસ પ્રકારની વાણીએ અને બાર ગુણે કરી બીરાજમાન છે. **નમો**—નમસ્કાર હોજો. **સિદ્ધાણું**—સકળ કાર્ય સાધ્યાં જેણે તે **સિદ્ધ** ભગવંતને, જે આઠ કર્મ ખપાવી સિદ્ધના સુખને પામ્યા. તથા એકત્રીસ ગુણે કરી સહિત છે. **નમો**—નમસ્કાર હોજો. **આયરિયાણું**—આચાર્યજીને, જે શુદ્ધ રીતે જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર, તપ અને વીર્ય એ પાંચ આચાર પોતે પાળે અને બીજાને પળાવે તથા છત્રીશ ગુણે કરી સહિત છે. **નમો**—નમસ્કાર હોજો. **ઉવજ્ઝાયાણું**—ઉપાધ્યાયજીને. જે શુદ્ધ સૂત્રાર્થ ભણે,

ભણાવે તથા પચીશ ગુણે કરી સહિત છે. **નમો**—નમસ્કાર હોજો. **લોએ**—લોકને વિષે, **સવ્વસાહુણં**—સર્વ સાધુને, જે જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર અને તપના સાધનાર તથા સત્તાવીશ ગુણે કરી સહિત છે.

મૂળ પાઠ ૨ જો. तिक्खुत्तो.

તિકખુત્તો, આયાહિણં-પયાહિણં, વંદામિ। નમંસામિ। સકકારેમિ, સમ્માણેમિ। કલ્લાણં, મંગળં, દેવયં, ચેઇયં। પજ્જુવાસામિ ॥

શબ્દાર્થ પાઠ ૨ જો. તિક્ખુત્તો.

તિકખુત્તો	ત્રણવાર
આયાહિણુ-પયાહિણં	(જમણા કાનથી ડાબા કાન સુધી) આવર્ત્તનથી પ્રદક્ષિણા કરીને
વંદામિ	વાંદુ છું (સ્તુતિ કરૂં છું) [કરૂં છું.
નમંસામિ	(કાયા નમાવી) નમસ્કાર
સકકારેમિ	સત્કાર કરૂં છું (વિનયભક્તિથી)
સમ્માણેમિ	સન્માન દઉં છું. (ગુણગાન કરી)
કલ્લાણં	કલ્યાણકારી
મંગળં	મંગળકારી
દેવયં	ધર્મદેવ, દૈવતરૂપ.
ચેઇઅં	જ્ઞાનવંત (છો તેથી)
પજ્જુવાસામિ	પર્યુપાસના કરૂં છું-સેવા કરૂં છું.

મૂળ પાઠ ૩ જો. इरियावहिया.

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં । ઇરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ । ગમણાગમણે । પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે, ઓસા-ઉત્તિંગ-પણગ-દગ-મટ્ટી-મક્કડા સંતાણા-સંકમણે । જે મે જીવા વિરાહિયા । એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિં-દિયા, પંચિંદિયા અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણાઓ ઠાણં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સમિચ્છા મિ દુક્કડં ॥

શબ્દાર્થ પાઠ ૩ જો. ઇરિયાવહિયા.

ઇચ્છામિ	ઇચ્છું છું
પડિક્કમિઉં	પાપ કર્મથી છુટવાને
ઇરિયાવહિયાએ	માર્ગમાં ચાલતા (જીવ જંતુની થતી)
વિરાહણાએ	વિરાધનાથી
ગમણાગમણે	જતા આવતા
પાણક્કમણે	પ્રાણોને દબાવ્યા હોય
બીયક્કમણે	બીજ કચર્યા હોય
હરિયકક્મણે	લીલી વનસ્પતિ કચરી હોય
ઓસા	ઝાકળ

ઉત્તિંગ	કીડીયારું
પણુગ દગ	લીલફૂલ, કાચુ પાણી,
મટ્ટી	સચિત્ત માટી
મક્કડા સંતાણા	કરોળીયાની જાળ
સંકમણે	(એ સર્વ) કચર્યાં હોય
જે મે જીવા	જે મેં જીવોને
વિરાહિયા	પીડા કરી હોય
એગિંદિયા	એક ઇંદ્રિયવાળા
બેઇંદિયા	બે ઇંદ્રિયવાળા
તેઇંદિયા	ત્રણ ઇંદ્રિયવાળા
ચઉરિંદિયા	ચાર ઇંદ્રિયવાળા
પંચિંદિયા	પાંચ ઇંદ્રિયવાળા
અભિહયા	સામા આવતા હણ્યા હોય
વત્તિયા	ધૂળઆદિથી ઢાંક્યા હોય
લેસિયા	મસળ્યા હોય
સંઘાઇયા	એકઠા કર્યા હોય
સંઘટ્ટિયા	છુઆ હોય, દુહવ્યા હોય
પરિયાવિયા	પરિતાપ—કષ્ટ આપ્યા હોય
કિલામિયા	કિલામના ઉપજાવી હોય
ઉદ્દવિયા	ઉદ્વેગ ઉપજાવ્યો હોય
ઠાણાઓ ઠાણં	એક સ્થાનકેથી બીજે

સંકામિયા	મુકયા હોય
જીવિયાઓ	જીવિતથકી
વવરોવિયા	જુદાં પાડયા હોય
તસ્સ	તેના
મિચ્છામિ દુકકડં	નિષ્ફળ હો મારા પાપ.

મૂળ પાઠ ૪ થો. तस्सउत्तरी.

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં, પાયચ્છિત્ત કરણેણં, વિસોહી કરણેણં, વિસલ્લીકરણેણં, પાવાણં કમ્માણં, નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ઠામિ કાઉસગ્ગં ॥ અન્નત્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ, સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં, એવમાઇએહિ આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો. જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમોકકારણં, નપારેમિ, તાવ કાયં ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

શબ્દાર્થ પાઠ ૪ થો. તસ્સ ઉત્તરી.

તસ્સ ઉત્તરીકરણેણં	તેને ઉત્કૃષ્ટ કરવાને
પાયચ્છિત્તકરણેણં	પ્રાયશ્ચિત–આલોચના કરવાને
વિસોહીકરણેણં	વિશેષ શુદ્ધિ કરવાને

વિસલ્લીકરણેણં	શલ્યનો ત્યાગ કરવાને
પાવાણં કમ્માણં	પાપને, કર્મને
નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ	નાશ કરવા અર્થે
ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં	કરૂં છું, કાયોત્સર્ગ
અન્નથ	અન્ય (ક્રિયાઓ દ્વારા)
ઉસસિએણં	ઉચ્છ્વાસથી
નીસસિએણં	નિ:શ્વાસથી
ખાસિએણં	ખાંસીથી
છીએણં	છીંકથી
જંભાઇએણં	બગાસાંથી
ઉડ્ડુએણં	ઓડકારથી
વાયનિસગ્ગેણં	પુંઠે વાયુના સરવાથી
ભમલીએ	ચક્કર, ફેરથી
પિત્ત મુચ્છાએ	પિત્ત–વિકારની મૂર્ચ્છાથી!
સુહુમેહિં	સૂક્ષ્મ
અંગસંચાલેહિં	અંગસંચારથી
સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં	સૂક્ષ્મ કફ–સંચારથી
સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં	સૂક્ષ્મ દ્રષ્ટિ–સંચારથી
એવમાઇએહિં	ઇત્યાદિ
આગારેહિં	આગારોથી
અભગ્ગો	અભંગ

અવિરાહિઓ	અવિરાધીત
હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો	હજો મારો કાયોત્સર્ગ
જાવ	જ્યાં સુધી
અરિહંતાણું	અરિહંત
ભગવંતાણું	ભગવાનોને
નમોકકારેણું	નમસ્કાર કરી (કાયોત્સર્ગ)
ન પારેમિ તાવ	ન પારૂં ત્યાંસુધી
કાયં	શરીરને, કાયાને
ઠાણેણું	સ્થિર કરીને
મોણેણું	મૌન રહીને
ઝાણેણું	ધ્યાન ધરીને
અપ્પાણું	પોતાના આત્માને [કરૂં છું.
વોસિરામિ	(અશુભ વ્યાપારોથી) અલગ

અહીં " ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં " થી ..." જીવિયાઓ વવરોવિયા તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં " સુધી તથા એક નવકાર સુધી મનમાં બોલીને કાઉસ્સગ્ગ કરવો અને ' નમો અરિહંતાણું ' શબ્દ બોલી પાળવો.

મૂળ પાઠ ૫ મો. લોગસ્સ.

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે; ૧
અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી.
ઉસભમજિઅંચ વંદે; સંભવમભિનંદણુંચ સુમઇંચ; ૨
પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણુંચ ચંદપ્પહંવંદે.

સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ;
વિમલમણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ૩
કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ;
વંદામિ રિટ્ઠનેમિં પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ૪
એવં મએ અભિત્થુઆ, વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા;
ચઉવીસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ૫
કિત્તિય વંદિય મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા;
આરુગ્ગ બોહિલાભં, સમાહિવરમુત્તમં દિંતુ. ૬
ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા;
સાગરવર ગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ૭

શબ્દાર્થ પાઠ ૫ મો. લોગસ્સ.

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે	લોકના પ્રકાશના કરનાર,
ધમ્મ તિત્થયરે જિણે	ધર્મરૂપ તીર્થની સ્થાપના કરનાર, રાગદ્વેષના જીતનાર,
અરિહંતે	તીર્થંકરોની
કિત્તઇસ્સં	સ્તુતિ કરીશ
ચઉવીસંપિ	ચોવીશે તીર્થંકરો અને
કેવલી	સામાન્ય કેવલી, કેવળજ્ઞાની
ઉસભ	ઋષભદેવને
મજિઅં ચ	અજિતનાથને અને
વંદે	વાંદું છું
સંભવં	સંભવનાથને
મભિણંદણં ચ	અભિનંદનને અને

સુમઈ ચ	સુમતિનાથને અને
પઉમપ્પહં	પદ્મપ્રભુને
સુપાસં	સુપાર્શ્વનાથને
જિણં ચ	જિનને અને
ચંદપ્પહં વંદે	ચંદ્રપ્રભુને નમું છું
સુવિહિંચ પુપ્ફદંતં	સુવિધિનાથ–પુષ્પદન્તને
સીઅલ	શીતલનાથને
સિજ્જંચ	શ્રેયાંસનાથને
વાસુપુજ્જં ચ	વાસુપૂજ્યને અને
વિમલ	વિમલનાથને
મણુતં ચ	અનંતનાથને અને
જિણં ધમ્મં	જિનેશ્વરને ધર્મનાથને
સંતિં ચ	શાન્તિનાથને અને
વંદામિ	વન્દન કરૂછું.
કુંથું અરં ચ	કુંથુનાથને અરનાથને અને
મલ્લિં વંદે	મલિનાથને વાંદુ છું.
મુણિસુવ્વયં	મુનિસુવ્રતને
નમિજિણં ચ	નમિનાથ જિનેશ્વરને અને
વંદામિ	વંદન કરૂ છું
રિટ્ઠનેમિં	અરિષ્ટનેમિ–નેમિનાથને
પાસં તહ	પાર્શ્વનાથને તથા

વદ્ધમાણું ચ	વર્દ્ધમાન—મહાવીર ભગવાનને
એવં મએ	એ પ્રમાણે મેં
અભિત્થુઆ	સ્તવન કર્યું
વિહુય રય મલા	ટાલ્યા છે કર્મરૂપી રજ—મેલ
પહીણ જર મરણા	ખપાવ્યા છે વૃદ્ધાવસ્થા, મરણ
ચઉવી સંપિ	ચોવીશે અને
જિણવરા	સામાન્ય જિનેશ્વરો
તિત્થયરા	તીર્થનાં પ્રવર્તકો
મે પસીયંતુ	મારા ઉપર પ્રસન્ન હો
કિત્તિય	(વચનથી) કીર્ત્તન કરાયેલા
વંદિય	(કાયા યોગથી) વંદાયેલા
મહિયા	(મન યોગથી) પૂજાયેલા
જે એ લોગસ્સ	જે આ લોકમાં
ઉત્તમા સિદ્ધા	ઉત્તમ, પ્રધાન સિદ્ધ છે.
આરૂગ્ગ બોહિલાભં	આરોગ્ય અને ધર્મનો લાભ
સમાહિ વર	સમાધિ શ્રેષ્ઠ, પ્રધાન
મુત્તમં	ઉત્તમ (જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર વિષે એકતા.)
દિંતુ	આપો
ચંદેસુ નિમ્મલયરા	ચંદ્રોથી વિશેષ નિર્મળ
આઇચ્ચેસુ અહિયં	સૂર્યોથી અધિક

પયાસયરા	પ્રકાશ કરનાર
સાગર–વર–ગંભીરા	મહા સમુદ્ર જેવા ગંભીર
સિદ્ધા સિદ્ધિં	સિદ્ધ ભગવાન સિદ્ધિ–મોક્ષ
મમ દિસંતુ	મને આપો.

મૂળપાઠ ૬ ઠો. કરેમિભંતે.

દ્રવ્ય થકી સાવજ્જ જોગનાં પચ્ચખાણ,ક્ષેત્ર થકી આખા લોક પ્રમાણે, કાળથકી બે ઘડી, ઉપરાંત ન પાળું ત્યાં સુધી, ભાવથકી છ કોટીએ પચ્ચખાણ કરેમિ ભંતે! સામાઇયં સાવજ્જં જોગં પચ્ચક્ખામિ, જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ દુવિહં તિવિહેણં ન કરેમિ ન કારવેમિ મણસા વયસા કાયસા તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ.

શબ્દાર્થ પાઠ ૬ ઠો. કરેમિ ભંતે.

કરેમિ ભંતે	કરૂં છું હે પૂજ્ય!
સામાઇયં	સામાયિકવ્રત
સાવજ્જં જોગં	પાપસહિત વ્યાપારને
પચ્ચક્ખામિ	ત્યાગ કરૂં છું.
જાવ નિયમં	જ્યાંસુધી નિયમને
પજ્જુવાસામિ	પર્યુપાસના કરૂં છું. સેવું છું.
દુવિહં	બે પ્રકારના (કરણથી)
તિવિહેણં	ત્રણ પ્રકારના (યોગથી)
ન કરેમિ	નહિ કરૂં

ન કારવેમિ	નહિ કરાવું.
મણુસા	મનથી
વયસા	વચનથી
કાયસા	કાયાથી
તસ્સ	તેનાથી [પ્રથમના પાપોથી]
ભંતે	હે સ્વામિન્ !
પડિક્કમામિ	નિવૃત્ત થાઉં છું
નિંદામિ	નિંદા કરૂં છું
ગરિહામિ	વિશેષ નિંદા કરૂં છું
અપ્પાણં	આત્માને [આ પાપ વ્યા-
વોસિરામિ	પારથી] દૂર રાખું છું.

મૂળ પાઠ ૭ મો. નમોત્થુણં.

નમોત્થુણું અરિહંતાણું ભગવંતાણું આઇગરાણું તિત્થ-યરાણું સયં-સંબુદ્ધાણું પુરિસુત્તમાણું, પુરિસસીહાણું પુરિસ વર પુંડરીઆણું પુરિસ-વરગંધ-હત્થીણું, લોગુત્તમાણું લોગ-નાહાણું-લોગ-હિઆણું લોગ-પઈવાણું લોગ-પજ્જોઅ-ગ-રાણું અભય-દયાણું ચકખુ દયાણું મગ્ગ-દયાણું સરણ-દયાણું જીવ-દયાણું બોહિદયાણું, ધમ્મ-દયાણું ધમ્મ-દેસયાણું ધમ્મ નાયગાણું ધમ્મ-સારહીણું ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચકક-વટ્ટીણું દીવો તાણું સરણું ગઈ પઈઠા, અપ્પડિહય-વર-નાણુ-દંસણ

ધરાણં વિઅટ્ટછઉમાણં જિણાણં, જાવયાણં તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં, મોઅગાણં, સવ્વન્નૂણં સવ્વદરિસીણં, ।સિવ મયલ મરૂય મણંત મકખય મવ્વાબાહ મપુણ રાવિત્તિ સિદ્ધિ ગઈ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં નમોજિણાણં જિઅભયાણં.

શબ્દાર્થ પાઠ ૭ મો. નમોત્થુણં.

નમોત્થુણં	નમસ્કાર હો
અરિહંતાણં	અરિહંત (કહે છે)
ભગવંતાણં	ભગવાનને (જે કેવા છે તે
આઇગરાણં	ધર્મની શરૂઆત કરનારા
તિત્થયરાણં	ચારતીર્થની સ્થાપના કરનારા
સયં–સંબુદ્ધાણં	સ્વયમેવ બોધ પામેલા
પુરિસુત્તમાણં	પુરૂષોમાં શ્રેષ્ટ
પુરિસ–સીહાણં	પુરૂષોમાં સિંહ સમાન
પુરિસ–વર–પુંડરીઆણં	પુરૂષોમાં શ્રેષ્ટ કમલ સમાન
પુરિસ–વર–ગંધ–હત્થીણં	,, ઉત્તમ ગંધહસ્તિ સમાન
લોગુત્તમાણં	લોકમાં ઉત્તમ
લોગ–નાહાણં	લોકના નાથ
લોગ–હિઆણં	લોકનું હિત કરનારા

લોગ-પઇવાણં	લોકમાં દીપક સમાન
લોગ-પજ્જોઅ-ગરાણં	લોકમાં ઉદ્યોત કરનારા
અભય-દયાણં	અભય દેનારા
ચક્ખુ-દયાણં	(જ્ઞાન) ચક્ષુ દેનારા
મગ્ગ-દયાણં	(મોક્ષ) માર્ગના દાતા
સરણ-દયાણં	શરણ દેનારા
જીવ-દયાણં	સંયમ-જીવતરના દેનારા
બોહિ-દયાણં	બોધિ-સમ્યકૃત્વના દેનારા
ધમ્મ-દયાણં	ધર્મના દાતા
ધમ્મ-દેસયાણં	ધર્મના ઉપદેશક
ધમ્મ-નાયગાણં	ધર્મના નાયક
ધમ્મ-સારહીણં	ધર્મના સારથિ
ધમ્મ-વર-ચાઉરંત	ધર્મમાં પ્રધાન, ચાર ગતિનો
ચક્ક-વટ્ટીણં	અંત કરનારા ચક્રવર્તી સમાન
દીવો	દ્વીપ સમાન આધાર રૂપ
તાણં	કર્મશત્રુથી બચાવનાર
સરણં	શરણરૂપ
ગઇ	આધાર, દુઃખી જીવોને
પઇટ્ઠા	પ્રતિષ્ટા (પડતાને ટેકારૂપ)
અપ્પડિહય-વર-નાણ-	અપ્રતિહત તથા શ્રેષ્ઠ એવા
દંસણ-ધરાણં	જ્ઞાન-દર્શનના ધારણ કરનાર
વિઅટ્ટછઉમાણં	છદ્મ અર્થાત્ ઘાતિકર્મ રહિત

જિણાણં જાવયાણં	(રાગદ્વેષને) પોતે જીતનારા અને બીજાને જીતાડનારા
તિન્નાણં તારયાણં	(સંસારથી) પોતે તર્યા અને અન્યોને તારનારા
બુદ્ધાણં બોહયાણં	પોતે બોધ પામેલા અને બીજાઓને પમાડનારા
મુત્તાણં મોઅગાણં	(બન્ધનથી) પોતે છુટેલા અને બીજાઓને છોડાવનારા
સવ્વન્નૂણં	સર્વજ્ઞ
સવ્વદરિસીણં	સર્વદર્શી (તથા)
સિવ	નિરૂપદ્રવ
મયલ મરૂય મણંત	સ્થિર–રોગ–અન્ત–રહિત
મકખય	અક્ષય
મવ્વાબાહં	બાધા–રહિત
મપુણરાવિત્તિ	પુનરાગમન રહિત (એવું)
સિદ્ધિ ગઇ	સિદ્ધિ ગતિ
નામધેયં ઠાણં	નામના સ્થાનને
સંપત્તાણં	પ્રાપ્ત કરનારા
નમો જિણાણં	નમસ્કાર હો જિન ભગવાનને
જિઅભયાણં	ભયના જીતનારા

અરિહંત પ્રભુને ઉદ્દેશીને બોલતાં પાઠના છેલ્લા શબ્દો:—

નામધેયં ઠાણં	નામના સ્થાનને
સંપાવિઉં કામાણં	પ્રાપ્ત કરવાના ઇચ્છકને

મૂળ પાઠ ૮ મો. સામાયિક પાળવાનો વિધિ.

(પહેલા પાઠથી લોગસ્સ સુધીની ક્રિયા આદરવાની રીતે કરીને છઠ્ઠા પાઠને ઠેકાણે નીચે મુજબ કહેવું):—

દ્રવ્ય થકી સાવજ્જ જોગનાં પચ્ચખાણ કર્યાં હતાં તે પૂરાં થયાં તે પાળું છું. ક્ષેત્ર થકી આખા લોક પ્રમાણે, કાળ થકી બે ઘડી, ઉપરાંત ન પાળું ત્યાં સુધી, ભાવ થકી છ કોટીએ પચ્ચખાણ કર્યાં હતાં તે પૂરાં થયાં તે પાળું છું.

એવા નવમા સામાયિક વ્રતના પંચ અઇયારા જાણિયવ્વા ન સમાયરિયવ્વા તં જહા તે આલોઉં. મણદુપ્પણિહાણે વય-દુપ્પણિહાણે, કાયદુપ્પણિહાણે, સામાઈયસ્સ–સઇઅકરણયાએ, સામાઇયસ્સ અણવટ્ઠિયસ્સકરણયાએ, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

સામાઈયં સમ્મં કાએણં ફાસિયં પાલિયં, તીરિયં, કિત્તિયં સોહિયં, આરાહિયં આણાએ અણુપાલિત્તા ન ભવઈ તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

સામાયિકમાં દશ મનના, દશ વચનના, બાર કાયાના એ બત્રીશ દોષ માંહેલો કોઇ દોષ લાગ્યો હોય તો તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

સામાયિકમાં આહાર સંજ્ઞા, ભય સંજ્ઞા, મૈથુન સંજ્ઞા પરિગ્રહ સંજ્ઞા એ ચાર સંજ્ઞા માંહેલી કોઈ સંજ્ઞા કરી હોય તો તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

સામાયિકમાં સ્ત્રી કથા, ભત્ત કથા, દેશ કથા, રાજ કથા એ ચાર કથા માંહેલી કોઈ કથા કરી હોય તો તસ્સ મિચ્છા મિ દુકકડં.

સામાયિકમાં અતિક્રમ વ્યતિક્રમ અતિચાર અણાચાર, જાણતાં અજાણતાં, મન, વચન, કાયાએ કરી હોય લાગ્યા હોય તો તસ્સ મિચ્છા મિ દુકકડં.

સામાયિક વ્રત વિધિએ લીધું, વિધિએ પાળ્યું, છતાં અવિધિએ થયું હોય તો તસ્સ મિચ્છા મિ દુકકડં.

સામાયિકમાં કાનો, માત્ર, મીંડી, પદ, અક્ષર, શબ્દ, ગાથા, સૂત્ર, ઓછું, અધિક, વિપરીત, ભણાયું હોય તો તસ્સ મિચ્છા મિ દુકકડં.

ચોવીસ તીર્થંકરનાં નામ.

૧ ઋષભદેવ સ્વામી	૧૩ વિમળનાથ સ્વામી.
૨ અજીતનાથ સ્વામી.	૧૪ અનંતનાથ સ્વામી.
૩ સંભવનાથ સ્વામી.	૧૫ ધર્મનાથ સ્વામી.
૪ અભીનંદન સ્વામી.	૧૬ શાન્તિનાથ સ્વામી.
૫ સુમતિનાથ સ્વામી.	૧૭ કુંથુનાથ સ્વામી.
૬ પદ્મપ્રભુ સ્વામી.	૧૮ અરનાથ સ્વામી.
૭ સુપાર્શ્વનાથ સ્વામી.	૧૯ મલ્લીનાથ સ્વામી,
૮ ચંદ્રપ્રભુ સ્વામી.	૨૦ મુનિસુવ્રત સ્વામી.
૯ સુવિધિનાથ સ્વામી.	૨૧ નમીનાથ સ્વામી.
૧૦ શીતળનાથ સ્વામી.	૨૨ નેમનાથ સ્વામી.
૧૧ શ્રેયાંસનાથ સ્વામી.	૨૩ પાર્શ્વનાથ સ્વામી.
૧૨ વાસુપુજ્ય સ્વામી.	૨૪ મહાવીર સ્વામી.

સામાયિક કરવાનો વિધિ.

૧ નમોકકાર, ૨. તિક્ખુત્તો. ૩. ઈરિયાવહિયા, ૪ તસ્સઉત્તરીના પાઠ અનુક્રમે બોલવા, બાદ ઈરિયાવહિયાના અને નમોકકારના પાઠનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગ 'નમોઅરિહંતાણં' શબ્દ બોલી પાળવો. પછી લોગસ્સનો પાઠ બોલી ગુરૂજીને સવિનય વંદન કરી સામાયિક કરવાની આજ્ઞા માગવી અને 'કરેમીભંતે'નો છઠ્ઠો પાઠ બોલવો. બાદ જમણો ઢીંચણ જમીન ઉપર સ્થાપી, ડાબો ઢીંચણ ઉભો રાખી, બે હાથ જોડી, અંજળી મસ્તકે અડકાડી નમોત્થુણંનો પાઠ બે વખત કહેવો. બીજી વખત બોલતી વખતે 'સિદ્ધિગઇ નામધેયં' સુધી બોલ્યા પછી 'ઠાણં સંપાવિઉ કામાણં' શબ્દ બોલવા અને 'નમોત્થુણં મમ ધમ્મગુરૂસ્સ ધમ્માયરિયસ્સ'શબ્દો બોલી ગુરૂનું ગુણ કીર્ત્તન કરવું.

સામાયિક પાળવાનો વિધિ.

સામાયિકનો કાળ પૂર્ણ થયે પ્રથમની માફક પહેલાથી પાંચમા પાઠ સુધી બોલી આઠમો સામાયિક પાળવાનો વિધિનો પાઠ બોલવો પછી પ્રથમની માફક આસને બેસી નમોત્થુણં બે વખત બોલવું અને 'નમોત્થુણં મમ ધમ્મગુરૂસ્સ ધમ્માયરિયસ્સ' શબ્દો બોલી નમોકકાર પાઠનો ત્રણ વખત કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગ પાળ્યા બાદ સામાયિક વ્રતથી છુટા થવાય છે.